

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۳ - سال تحصیلی ۱۴۰۱-۰۲
دبیرستان دخترانه غیر دولتی روشنگران

شماره صندلی:

نام و نام خانوادگی: رشته: تجربی و ریاضی پایه: یازدهم نام دبیر: منجم نام درس: فارسی
تاریخ امتحان: ۴۰۲/۳/ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه نوبت: صبح ساعت شروع: ۸ تعداد صفحه: ۴

نام مصحح: نمره با عدد:

تاریخ و امضاء: نمره با حروف:

ردیف	سوالات	بارم
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف (مسحور) کار خود بودم. ب) در طاعت و <u>مطاوعت</u> او روزگار گذاشتندی. ج) اشتر طلبید و <u>محمل</u> آراست	۰/۷۵
۲	واژه مشخص شده در مصراع « بانگ از جرس برخاست، وای من خموشم » با کدام واژه بیت زیر هم معنی است ؟ می رسد به گوش ، زنگ کاروان نغمه کرده سر ، مرد ساریان	۰/۲۵
۳	در متن زیر ، دو غلط املایی وجود دارد . درست آنها را بنویسید. « عادت اهل مکرمات این است و عقیدت ارباب مودت بدین خصلت پسندیده و سیرت ستوده در موالات تو صافی تر گردد و سقط دوستان به کرم عهد تو بیافزاید. »	۰/۱۵
۴	واژه درست املایی را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف (چو (غلطید - غلتید) در خاک آن ژنده پیل ب) بدر در میدان او (هلالی - حلالی) بودی. ج سپاهی بر او انجمن شد نه (خورد- خرد)	۰/۷۵
۵	در بین گروه کلمات زیر ، سه غلط املایی وجود دارد . درست آنها را بنویسید. فرط عشق - تور سینین - صباحت و زیبایی - منبع بی شاعبه - مناسک حج - مصامحه و سهل انگاری - واپسین رفق	۰/۷۵
۶	در متن زیر ، واژه هایی را که « هم آوا » دارند ، مشخص کنید. « خاک سوگند برداد به عزت و ذوالجلالی حق که مرا مبر که طاقت قرب ندارم. چون ابلیس گرد قالب آدم برآمد ، هر چیز را که بدید دانست که چیست. » (۱) _____ (۲) _____	۰/۱۵
۷	نوع « حذف فعل » را در موارد زیر بررسی نمایید. الف (به یزدان که بدتر از اهریمن است ب) هنر خوار شد ، جادوی ارجمند	۰/۱۵
۸	نوع « نقش های تبعی » مشخص شده را در عبارت زیر بنویسید. « تبریز ، این شهر کهن ، مرکز فرماندهی خط مقدم دفاع در برابر تجاوز ها و دست درازی های همسایه شمالی ایران ، یعنی روسیه بود. »	۰/۱۵
۹	در همه ابیات به جز بیت گزینه ی ..... ، واژه ای وجود دارد که در گذر زمان ، هم معنای قدیم خود را حفظ کرده و هم معنای جدید پذیرفته است . الف (آب شد برف قلّه ی توچال ب) گر زین همتش بکشد نفسی ج) ستد جمشید را جان ، مار ضحاک د) پای ملک استوار اکنون گشت یخ فراوان نماند در یخچال بر شیر آسمانش زین باشد تو را جان بخشد اژدرهای افلاک که رکاب تو استوار گرفت	۰/۱۵

۰/۵	کاربرد حرف « را » در کدام گزینه متفاوت است ؟ الف (روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد. ب (یقین مرد را دیده بیننده کرد ج) اگر او به وعده گوید که دگر بیایم همه وعده مکر باشد بفریبد او شمارا شد و تکیه بر آفریننده کرد	۱۰										
۱	در بیت زیر ، نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ	۱۱										
۰/۵	با توجه به سروده زیر، به سوالات پاسخ دهید. « بگذار که سرخوش و سرمست به دور دست ها روم / و بر فراز سرم هیچ جز اختران نبینم.» الف (یک « حرف ربط وابسته ساز » بیاید. ب (یک واژه « مرکب » بیاید.	۱۲										
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	ب										
۰/۲۵	در بیت « چو ضحاک بر تخت شد شهریار بر او سالیان انجمن شد هزار » کدام زمینه حماسه " دیده می شود ؟	۱۳										
۰/۵	مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید . بنای زندگی بر آب بودن: رخت کشیدن از جایی :	۱۴										
۰/۵	با توجه به مصراع های زیر ، هر یک از واژه های مشخص شده ، « نماد » چیست ؟ الف (چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر ب (ورت ز دست نیاید ، چو سرو باش آزاد	۱۵										
۰/۵	آرایه « تشبیه » و « مجاز » را در بیت زیر ، بررسی کنید. از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد	۱۶										
۰/۲۵	هر یک از ابیات « ستون الف » با کدام آرایه در « ستون ب » ارتباط دارد ؟ (یک مورد اضافی است .)	۱۷										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره را هم نمی بینی</td> <td>ایهام تناسب</td> </tr> <tr> <td>۲) درفشان لاله در وی چون چراغی</td> <td>مجاز</td> </tr> <tr> <td>۳) چنان آن دو ماهر در آداب ضرب</td> <td>حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>استعاره</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره را هم نمی بینی	ایهام تناسب	۲) درفشان لاله در وی چون چراغی	مجاز	۳) چنان آن دو ماهر در آداب ضرب	حسن تعلیل		استعاره	
الف	ب											
۱) گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره را هم نمی بینی	ایهام تناسب											
۲) درفشان لاله در وی چون چراغی	مجاز											
۳) چنان آن دو ماهر در آداب ضرب	حسن تعلیل											
	استعاره											
۱	با توجه به قسمت های مشخص شده آرایه مورد نظر را نام ببرید. الف (خوان عدل را بر همگان گسترده ب (شهر سرد ، مهتاب سرد ، یک تاریخ سرما ج) علم کرد شمشیر آن اژدها د) در حلقه زلف کعبه زد دست	۱۸										

۰/۵	نام نویسنده آثار زیر را بنویسید. ماه نو و مرغان آواره :	۱۹																				
۰/۵	هم صدا با حلق اسماعیل:																					
۱	جای خالی را به طور مناسب پر کنید. الف (ای آفتاب حسن ، برون آدمی ز ابر ب) ..... به چشمان من کیمیا خاک توست	۲۰																				
	قلمرو فکری (۸ نمره)	پ																				
۰/۵	عبارت « ای دوست ، ابتدا از بریدن بند اصحاب اولی تر. » با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ الف (گفتم که چو ناگه آمدی عیب مگیر ب (مروّت نینم رهایی زبند ج (زور داری چون نداری علم کار د) شماریت با من بیاید گرفت چشم تر و نان خشک و روی تازه به تنها و یارانم اندر کمند لاف آن نتوان به آسانی زدن بدان تا جهان ماند اندر شگفت	۲۱																				
۰/۵	در بیت زیر منظور از قسمتهای مشخص شده را بنویسید. خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو	۲۲																				
۰/۵	در سروده «از شعله / به خاطر روشنایی اش / سپاسگزاری کن / اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می ایستد، / از یاد مبر» مقصود از « شعله » و « چراغدان » چیست؟	۲۳																				
۰/۵	شاعر در سروده « بگذار بر پشت زین خود معتبر بمانم / تو در کلبه و خیمه خود باز بمان » به کدام ارزش اخلاقی ، اشاره می کند؟	۲۴																				
۱	مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف (مگر تو را به نفس خویش حاجت نمی باشد و آن را بر خود حقی نمی شناسی؟ ب (خروشید و برجست لرزان ز جای بدرید و بسپرد محضر به پای	۲۵																				
۱	هر یک از ابیات « ستون الف » با کدام مفهوم « ستون ب » تناسب دارد؟ (یک مورد اضافی است)	۲۶																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) از آنها که خونین سفر کرده اند</td> <td>سفر بر مدار خطر کرده اند</td> </tr> <tr> <td>(۲) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست</td> <td>چرا به دانه انسانیت این گمان باشد</td> </tr> <tr> <td>(۳) ما به فلک بوده ایم ، یار ملک بوده ایم شهر ماست</td> <td>باز همان جا رویم جمله که آن</td> </tr> <tr> <td>(۴) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد</td> <td>ای یاوران باید ولی را یآوری کرد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>لزوم اطاعت از رهبر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>باز گشت به اصل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>اعتقاد به معاد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>پر مخاطره بودن راه عشق</td> </tr> <tr> <td></td> <td>آگاهی بخشی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	(۱) از آنها که خونین سفر کرده اند	سفر بر مدار خطر کرده اند	(۲) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست	چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	(۳) ما به فلک بوده ایم ، یار ملک بوده ایم شهر ماست	باز همان جا رویم جمله که آن	(۴) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد	ای یاوران باید ولی را یآوری کرد		لزوم اطاعت از رهبر		باز گشت به اصل		اعتقاد به معاد		پر مخاطره بودن راه عشق		آگاهی بخشی	
الف	ب																					
(۱) از آنها که خونین سفر کرده اند	سفر بر مدار خطر کرده اند																					
(۲) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست	چرا به دانه انسانیت این گمان باشد																					
(۳) ما به فلک بوده ایم ، یار ملک بوده ایم شهر ماست	باز همان جا رویم جمله که آن																					
(۴) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد	ای یاوران باید ولی را یآوری کرد																					
	لزوم اطاعت از رهبر																					
	باز گشت به اصل																					
	اعتقاد به معاد																					
	پر مخاطره بودن راه عشق																					
	آگاهی بخشی																					

		۲۷
۰/۲۵	معنی شعر و نثر الف) سراچه ذهنم آماس می کرد.	
۰/۱۵	ب) هر لحظه از خزاین غیب گوهری در نهاد او تعبیه می کردند.	
۰/۱۵	پ) مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند ، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.	
۰/۱۵	ت) فرو می ریخت گردی زعفران رنگ به روی نیزه ها و نیزه داران	
۰/۱۵	ث) به به ! مثل قوال ها صورتک زدی ؟ مگه اینجا دسته هفت صندوقی آوردن؟	
۰/۷۵	ج) به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم ، مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد.	
۱	چ) بیامد به درگاه سالارنو بدیدنش آنجا و برخاست غو	
۲۰	موفق باشید	جمع نمره

نام درس: فارسی نام واحد آموزشی: روشنگران نوبت امتحانی: پایانی خرداد ساعت امتحان: ۸ صبح

نام دبیر: منجم پایه: یازدهم رشته: تجربی و ریاضی سال تحصیلی: ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تاریخ امتحان: ۴۰۲/۳

- ۰/۷۵ ۱- الف (مجذوب ، شیفته) ب (پیروی) ج (کجاوه)
- ۰/۲۵ ۲) زنگ کاروان
- ۰/۱۵ ۳) ثقت، بیفزاید
- ۰/۷۵ ۴) الف (غلتید) ب (هلالی) ج (خرد)
- ۰/۷۵ ۵) طور - شائبه - مسامحه
- ۰/۱۵ ۶) قرب - قالب
- ۰/۱۵ ۷) الف (قرینه معنوی) ب (قرینه لفظی)
- ۰/۱۵ ۸) بدل / معطوف
- ۰/۱۵ ۹) گزینه (ج)
- ۰/۱۵ ۱۰) گزینه (ب)
- ۰/۱۵ ۱۱) نهاد - مفعول - مسند - مضاف الیه
- ۰/۱۵ ۱۲) الف (که) ب (دور دست یا سرمست)
- ۰/۲۵ ۱۳) زمینه « خرق عادت »
- ۰/۱۵ ۱۴) نزدیک شدن به زمان مرگ کوچ کردن و سفر کردن
- ۰/۱۵ ۱۵) الف) نماد انسان هایی که به توانایی های خویش تکیه می کنند و به دیگران نیز کمک می کنند ب (آزادگی)
- ۰/۱۵ ۱۶) الف) عشق به شبنم تشبیه شده ب (خاک : مجاز از جسم انسان)
- ۰/۷۵ ۱۷) الف (استعاره) ب (ایهام تناسب) ج (مجاز)
- ۱ ۱۸) الف (تشبیه) ب (حس آمیزی) ج (استعاره) د (استعاره)
- ۰/۱۵ ۱۹) تاگور حسن حسینی
- ۱ ۲۰) الف (کان چهره مشعشع تابانم آرزوست) ب (مرا اوج عزت در افلاک توست)

- ۰/۵
- ۰/۵ (۲۲) دستیاران حکومت ضحاک خداوند جهان
- ۰/۵ (۲۳) کسانی که به طور علنی به دیگران کمک می کنند / کسانی که در پشت پرده به دیگران کمک می کنند.
- ۰/۵ (۲۴) تلاش و تحرک در راه رسیدن به آرمان ها
- ۱ (۲۵) الف (مگر تو به جان خودت احتیاج نداری ؟) ب) استشهدنامه را لگدمال کرد
- ۱ (۲۶) ۱) پر مخاطره بودن راه عشق ۲) اعتقاد به معاد ۳) بازگشت به اصل ۴) لزوم اطاعت از رهبر
- ۰/۲۵ (۲۷) الف (بر ظرفیت درک و ذهنم افزوده می شد.
- ۰/۵ ب) هر لحظه از گنجینه اسرار الهی ، رازی را در وجود او قرار می دادند.
- پ) مردمی که به زندگی در کشورهای غیر پیشرفته ای عادت کرده اند که با دیگر کشورها ارتباط ندارند ، از برقراری ارتباط با کشورهای متمدن و پیشرفته می ترسند.
- ۰/۵ ت) اشعه های نارنجی خورشید بر روی مبارزان می تابید.
- ۰/۵ ث) به به ! مثل بازیگران دوره گرد نمایشی ، نقاب به صورت زده ای . مگه اینجا ، جای بازی و نمایش است ؟
- ۰/۷۵ ج) به یاری و پشتیبانی آنها از دست صیاد رها شدم ، من نیز باید بتوانم از عهده مسئولیت رهبری خود برآیم.
- ۱ چ) شاه جوان (فریدون) به درگاه آمد و مردم او را دیدند و بانگ شادی سر دادند.

